

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VIII. (XXIV.) ÉVFOLYAM, 29. SZÁM 2013. JÚLIUS 20.

200 FORINT

A Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

www.aszabadsag.hu

www.munkaspart.hu

1082 Budapest, Baross utca 61.; Telefon: 06(30)307-1166

**DŐL A LÉ?
NEM NEKED!**

**A DOLGOZÓNAK CSAK AZ JUT, AMIÉRT MEGHARCOL. A TÖBBIT VISZIK A BANKOK,
POLITIKUSOK, MULTIK. NEKIK NEM DRÁGA EMBERT UTCÁRA TENNI,
ORSZÁGOT ELADÓSÍTANI. SARCOLHATNAK: SZÜRETELNEK, DE NEM ŐK FIZETNEK.**

BALSZEMMEL

Thürmer Gyula

MI A BAL SZEMÜNKKEL NÉZÜNK A VILÁGRA. ÍGY SOK MINDENT ÉSZREVESZÜNK, AMIT CSAK A JOBB SZEMÜNKKEL NEM LÁTNÁNK. MÁSKÉNT IS LÁTJUK A VILÁGOT, MONDJUK ÚGY, BALSZEMMEL. EZUTÁN MINDEN SZÁMUNKBAN ELMONDJUK, MIKÉNT IS LÁTJUK AZ ÉPPEN ESEDÉKES ESEMÉNYEKET A SAJÁT POLITIKAI ÉRTÉKÍTÉLETÜNK ALAPJÁN, BALSZEMMEL.

ESKÜVŐI KÖSZÖNTŐ HELYETT

Napok óta lélegzetviszafojtva várom a postást. Na, talán most, vagy legkésőbb holnap, de csak megjön a meghívó. Állítólag ezret nyomtattak ki, de csak néhány százat küldtek szét. Az enyém csak közöttük lesz. Milyen meghívó, milyen? Hát az esküvői! Soros György nőszül szeptemberben, ami nem semmi esemény, különösen, ha belegendolsz, hogy a vőlegény 82 éves, a menyasszony meg 41. Most mit keckeckedsz? Persze, van egy kis korkülönbség, na és? Soros mégsem vehet el egy negyven évvel idősebb nőt. Hogy nézne ki egy 120 éves menyasszony? Marad a fiatalabb. Világos, hogy nagy a szerelem, mert miért is menne egy negyvenes nő egy nyolcvanas úrhoz.

Szóval, várom a meghívót. Na, nem mintha puszijajtások lettünk volna Soros úrral. Bevallom őszintén, kezdő külügyes koromban azt sem tudtam, hogy ki ő. Hallottam, hogy mondogatták: George Soros így, George Soros úgy. Akkoriban nem lehetett utána lapozni az Interneten, és kideríteni, hogy ő valójában Schwartz Györgyként látta meg a napvilágot Budapesten, és Amerikában lett milliárdos. Aztán Grósz Károly mellett összefutottunk egyszer-kétszer. Mi több, beleolvastam egy pár anyagba a Soros Alapítványról, és rohantam is Grószhoz: Grósz elvtárs, ezek kiszedik az országot alólunk! Az értelmiséget kilóra veszik meg, és mi engedjük? Mit mondjak? Grósz tudta, és engedte. Na, jó nem csak ő, de hát akkor ő volt a főtitkár.

Úgyhogy a Soros Alapítvány 1990 előtt ezrével hívta meg az USA-ba a magyar értelmiségieket. Soros saját

bevallása szerint a Fidesz létrehozása az ő ötlete volt. A hírek szerint Soros pénzén képezték ki a tőkés Magyarország számos mai vezetőjét.

AMERIKAI CSODAFEGYVER

Soros emberei nem akármilyen munkát végeztek. A magyar politikusok még ma is beveszik az amerikaiak trükkjeit. Gondolj csak bele, hogy mi volt itt az elmúlt két évben. Az amerikaiak naponta rúgtak bele Orbánékba, hogy így a demokrácia, meg úgy az antiszemitizmus. Hol a budapesti amerikai nagykövet oktatta ki nyilvánosan a miniszterelnököt, hol az amerikai emisszárók jöttek Budapestre. A mosolygós képű Tomicah Tillemann civiltársadalomra és demokráciára tanítja rendszeresen a magyar vezetőket, legutóbb éppen Martonyi külügyminisztert. A fiatalember azért is mozog ilyen magabiztosan a magyar közéletben, mert ő Tom Lantos unokája. Tom Lantos nevére még ma is könnyű tódul az amerikai képviselők felé nézve szemébe, mert ő volt a Kongresszus egyetlen holokauszt-túlélője. Ez is szép dolog, de ilyen korú amerikaiak között lehetett volna olyat is találni, aki speciel nem csak túlélte a fasizmust, hanem, mondjuk, harcolt is ellene. Na, de mindegy, izlés dolga.

Szóval az emisszárók egy ideig fenyegették a magyarokat, hogy a szabad világ kiteszítja őket, ha nem állnak be a sorba. Beidéztek Szájer Józsefet az amerikai parlamentbe, és kivallatták a magyar demokrácia jogsértéseiről. Hogy milyen alapon? Csak, mert ők az amerikaiak. Hogy miért ment el Szájer? Csak, mert ő a mai kor magyar politikusa.

Az elmúlt hetekben azonban kiderült, hogy ez csak a bevetés volt. Jól megfélemlíteni a magyarokat olyan piti ügyekben, mint alkotmány, médiatörvény, meg ilyenek. Aztán, amikor a magyarok már örülnek, hogy lyuk van a fenekükön, előállnak a farbával.

Szűjjártó államtitkár úr, aki Orbán mellett egyszerre Richelieu, Talleyrand és David Beckham, június elején elszaladt Amerikába, és láss csodát, megvilágosodott! Az amcsik elmagyarázták neki, hogy Obama nagy ötlete, az USA-EU transzatlanti gazdasági partnerség úgy kell Európának, mint egy falat kenyér. Az EU e nélkül még évekig kínlódna a válsággal, a munkanélküliséggel, az eladósodással. De az USA most megmenti a csóró európaiakat. Elmondták neki, hogy a magyar export az USA-ba tavaly 2,5 milliárd dollár volt, de ez sokszorosára nőhet. Az amerikai cégek 9 milliárd dollárt fektettek be eddig Magyarországon, és a határ csak a csillagos ég. Csak így előre, Magyarország meg Amerika együtt mindenre képes!

Államtitkár úr hazajött és szépen felmondta a leckét. Az amerikai cégek már 40 ezer munkahelyet teremtettek a magyaroknak. Mivel senki sem tud 40 ezer munkahelyet elképzelni, lefordította a kisember nyelvére. Kormányunk küzd minden munkahelyért, ha tíz, akkor tíz, ha száz, akkor száz, minden számít.

Államtitkár urat annyira meghatották az amerikai „gazdasági csoda” eredményei, hogy le is mondták Orbán kínai útját. A franc fog ebben a melegben egy fél napot repülőzni, aztán napokig bájcsevegni, és pálcikával enni. Orbán miniszterelnök pedig a nagyköveti értekezleten elmondta a világnak: ugyan nincs szó hivatalos magyar miniszterelnöki látogatásról az USA-ba, de a „kemény témákban”, a katonai együttműködés, a titkosszolgálatok közötti kooperáció és a gazdasági kapcsolatok területén „kiválóan állunk”. Erre mondaná Járai őrnagy a Kisvárosban: Máté fiam, lám, lám, meglátszik az iskola! Na igen, a Soros-féle iskola is.

THÜRMER GYULA

HÉT BŐL-HÉT

MIT GONDOL A MUNKÁSPÁRT?

RÖVID HÍREK – RÖVID KOMMENTÁROK

1. Az elmúlt egy hónapban lényegében nem változott a szavazói viselkedés, az Ipsos felmérése szerint a Fideszt a választókorú népesség 25, az MSZP-t 15 százaléka támogatja. A többség kormányváltást szeretne, de 62 százalék elégedetlen az ellenzékkel.

Munkáspárt: Az emberek pontosan azt érzik, amit mi mondunk. A Fidesz és az MSZP ugyanolyan tőkés párt, még ha más pénzcsoportok érdekeit is képviseli. Hamis a „kisebbségi rossz” elmélete, nem csak azért, mert megalkuváson alapszik, hanem azért is, mert – mint a közvéleménykutatás is mutatja – az emberek többsége sem fogadja el. A Munkáspárt előtt ezért most komoly lehetőség áll, rajtunk múlik, hogy meg tudjuk-e ragadni. Nem elmélkedni kell, hanem kimenni az utcára, szórólapozni, újságot népszerűsíteni. Nem egymás között kell vitakoznunk Orbánról és Mesterházyról, hanem átmenni a baráthoz, szomszédhoz és ismerőshöz, meggyőzni, van értelme támogatni aláírásával a Munkáspártot, van értelme szavaznia az egyetlen pártra, amely nem a gazdagok szekerét tolja.

2. A nyelvi bizonyítványok hiánya miatt visszatartott diplomák aránya sok helyen 30 százalék feletti, de vannak olyan felsőoktatási intézmények, ahol az oklevelek közel felét nem adták ki emiatt.

Munkáspárt: Lehet mindent a diákokra fogni, mondván lusták, órakerülők. Azonban nehéz olyan órákat kerülni, amelyek nem léteznek. A magyar felsőoktatásban joggal várják el a nyelvvizsgát, azonban nem teremtik meg annak a lehetőségét, hogy hatékonyan lehessen nyelvet tanulni. Nincs elég oktató, megfelelő eszköz. Márpedig a tudás kulcskérdés. Jó dolog, hogy a Fidesz támogatja a testnevelési órák számának növelését, és nem baj, hogy a sportra is áldoz. Azonban ha csak két látványstádion építését halasztanák el jobb időkre, és a pénzt a nyelvvizsgára szánják, a felsőoktatás nyelvvizsga-mizériája azonnal megszűnne. S ami fontosabb, okosabb, versenyképesebb, jobb diákok kerülnének ki az egyetemekről, főiskolákról.

3. Főmterv, a Trenecon Cowi és az Utiber lett a győztese a Budapest jövőbeni metró, villamos és gyorsvasúti fejlesztési nagyprojektjeinek tervezési, előkészítési terveire kiírt pályázatnak. A három cég összesen 1,2 milliárd forintot kap a tanulmányokért.

Munkáspárt: Kissé csodálkozunk, hogy a budapesti ürréplőtér építésére nem írtak még ki milliárdos előtanulmány-pályázatot. Budapestnek reálisan az elkövetkező évtizedekben ugyanis se úrbázisra, se gyorsvasútra – pláne újabb metróra nem lesz pénze. A főváros azzal mentegetőzik, hogy egyrészt előre kell gondolkodni, másrészt száz százalékosan uniós pénzből fizetik ki a három céget. Az első érv jelen helyzetben kissé komikus, a második pedig ferdtetés. Mert az uniós pénz sem ingyen jön, ráadásul jó eséllyel lehetne másra is használni, nem csak három

cég zsebének kibélelésére. A tulajdonosi kört illető kérdéseket – sajnos – már fel sem kell vetni.

4. Felhívást tett közre a bajai járás polgármestereinek egy csoportja, amelyben támogatásukat fejezik ki a Tavares-jelentésre válaszul a parlamentben július 5-én elfogadott határozat mellett.

Munkáspárt: Igen nagyszerű a bajai járás polgármestereinek eme karakán kiállása. Megnyugtató is, hiszen ha erre is jut idő, a bajai járás településein nyilván semmi tennivaló, és ha nincs is kolbászból a kerítés, de egész biztosan csupa mosolygós, munkával és megélhetéssel rendelkező ember jár-kel az utcákon. Nem megbántva a településvezetők lánglelkű patriotizmusát, javasoljuk, mindenki foglalkozzon először azzal, ami a dolga. Azzal, amivel megbízták, amiért fizetik.

5. Megszüntette a nyomozást a rendőrség abban az ügyben, amelyben üzletemberek Leisztinger Tamás nagyvállalkozót vádolták zsarolással. Áprilisban még önbíráskodás megalapozott gyanújával folyt az eljárás. A nyomozás június 7-i megszüntetése előtt néhány nappal a BRFK 900 milliót szerződést kötött a nagyvállalkozóval.

Munkáspárt: Ezt a hírt nincs gyomrunk kommentálni. Leisztingert amúgy a bal-liberális oldalhoz vélik közelállónak, a rendőrség meg a fideszes belügyminiszter alá tartozik. Elvek, hitek, gyönyörű szavak – de a pénz mindig összeköt.

6. A Nemzetközi Valutaalap (IMF) budapesti irodájának bezárását kezdeményezte Matolcsy György, a Magyar Nemzeti Bank elnöke.

Munkáspárt: Valljuk meg, igen látványos lépés. Hangzatos és buta. Az IMF-fel ugyanis nem az a baj, hogy irodája van Budapesten. Ha nyomást akar gyakorolni Magyarországra, az bécsi vagy londoni irodából ugyanolyan jól megy. Vissza kell fizetni az IMF-hitelt – azonban nem újabb kölcsönökből avagy adóforintokból, hanem a multik és bankok erőteljesebb megadóztatásából. Ugyanis az IMF-pénz elsősorban az ő megsegítésükre ment. Ha ez megvan, utána lehet látványos pr-kijelentéseket tenni. Így azonban ez egyelőre nem több egy olcsó előválasztási reklámfogásnál.

7. Bár a pénzügyi válság brutálisan érintette Európát, a bankárok nem kerestek rosszul. Sőt, az Európai Bankhatóság által közzétett adatok szerint 3175 olyan európai bankár is van Európában, aki 1 millió eurónál (293 millió forintnál) is többet keresett 2011-ben, köztük nyolc magyar.

Munkáspárt: Ha még kérdésük van, hogy hol keressük az IMF-pénzt, a nemzetközi banki segélycsomagokra szánt adónkat, itt a válasz. Innen is kell visszavenni. Ezt csak a Munkáspárt akarja Magyarországon. Fidesz, MSZP vagy LMP és Jobbik – mindannyian hallgatnak. Valamiért.

A NAGYVÁLLALATOK AKADÁLYOZZÁK A BÉREMELÉST

A BÉRTÁRGYALÁSOK A SEMMIBE FULLADTAK, A KORMÁNY CSAK ÍGÉRGET, A SZAKSZERVEZETEK ASSZISZTÁLNAK

A kormány, a munkavállalók és a munkaadók július közepéig sem tudtak megállapodni arról, hogy mekkora béremelést ajánlanak a dolgozóknak. Az alkut a munkaadók, azaz a tőkések hátráltatják, így hétfőn csak egy semmitmondó látszatmegállapodás aláírására került sor. A szakszervezetek „türelmesek”, szó sincs bármilyen komolyabb tiltakozásról, pláne általános sztrájkról.

Aláírta a 2013. évi bérajánlásról szóló megállapodást Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter a munkaadói és munkavállalói érdekképviseletek vezetőivel hétfőn. A megállapodásban a május 21-én tető alá hozott egyezségnek megfelelően nem szerepel konkrét szám az emelés mértékére vonatkozóan, csak annyi, hogy az ágazati és helyi bértárgyalásokon arra kell törekedni, hogy 2013-ban éves szinten minden kereseti kategóriában biztosítsák a nettó keresetek reálértékének megőrzését. Az ajánlással a kormány, a munkaadói, valamint a munkavállalói oldal orientálni

MEGALKUDTAK A SEMMIRŐL. VARGA MIHÁLY NEMZETGAZDASÁGI MINISZTER ÉS DÁVID FERENC, A VÁLLALKOZÓK ÉS MUNKÁLTATÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK FŐITTKÁRA KEZET FOG. BALRA ROLEK FERENC, A MUNKAADÓK ÉS GYÁRIPAROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK ALELNÖKE, JOBBRA GASKÓ ISTVÁN, A LIGA SZAKSZERVEZETEK ELNÖKE ÉS PATAKY PÉTER, A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK ELNÖKE.

szeretné a versenyszférát a 2013-as bértárgyalásokon.

A körülbelül 3 millió 800 ezer magyar foglalkoztatottból 700 ezer embert alkalmaznak minimálbéren és garantált bérminimumon, a többi munkavállaló bérének alakításához azonban az országos bérajánlás adott támpontot az utóbbi több mint 20 évben. A Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumának (VKF) ülésén május 21-én állapodtak meg az ajánlásban, amelyben ugyanakkor konkrét, az emelés mértékére vonatkozó szám nem szerepel, mivel a több hónapig zajló egyeztetéseken az körvonalazódott, hogy a munkaadói oldal – de elsősorban a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ) – nem írja alá a megállapodást, ha számszerűsítik benne az emelést.

A megállapodás szerint a bértárgyalásokon a feleknek az áprilisban benyújtott konvergenciaprogramban szereplő 2013-as gazdasági mutatókat kell irányadónak tekinteniük.

Dávid Ferenc, a VOSZ főtitkára a május 21-i sajtótájékoztatón úgy vélekedett, hogy még nincs késő ajánlást adni, mivel

ÁLLÍTSÁK LE AZ ELBOCSÁTÁSOKAT!

A Közösségi Közlekedési Dolgozók Szakszervezete (EKSZ) tiltakozik a tervezett intézkedés ellen! Szakszervezetünk az elmúlt időszakban számtalan esetben kezdeményezett tárgyalásokat a vállalat vezetésével, hogy a jelen helyzetet egyéb intézkedések bevezetésével el lehessen kerülni. Ezek a kezdeményezések azonban nem találtak meghallgatásra. Elfogadhatatlan számunkra, hogy több száz család megélhetése veszélybe kerüljön, illetve ellehetetlenüljön!

A KKDSZ ezért ismételt konzultációt kezdeményez mind a vállalat vezetésével, mind pedig a tulajdonos Főpolgármesteri hivatallal.

Meggyőződésünk, hogy az elbocsátani kívánt dolgozók átképzésével más területeken foglalkoztathatók lennének (pl. 4-es metró beindítása). Továbbá meggyőződésünk az is, hogy mind a BKV Zrt., mind pedig a magas szinten munkát végző dolgozók többre hivatottak annál, hogy a főváros, illetve a BKK újabb járművek, járatok kiszervezését kezdeményezze magánvállalkozók felé.

Utóbbi döntés annál inkább érthetetlen, hiszen látható a kormányzat ellenkező irányú törekvése, amikor a korábban magánkézbe adott szolgáltatások állami tulajdonba történő visszavétele mellett foglal állást.

*Közösségi Közlekedési Dolgozók Szakszervezet
– Egységes Közlekedési Szakszervezet*

jelenleg zajlanak a vállalkozásoknál a mérlegzáró közgyűlések, most fogadják el az üzleti terveket, így jó, ha ez a „mankó rendelkezésre áll”.

Az adott évi bérajánlásról az utóbbi 23 évben csaknem mindig az előző év végén állapodtak meg, a minimálbérről és a garantált bérminimumról szóló megállapodással egy időben. 2012 végén azonban nem született bérajánlás, ezt „pótolja” most a kormány, valamint a munkaadói és a munkavállalói oldal.

Tisztelt kormány és vele tárgyaló felek! Észrevették, hogy július 15-e van? Az év januárban kezdődik. De ez a kisebb baj. A nagyobb, hogy az ilyen dodonai döntéssel a dolgozó nincs „kifizetve”. Ez a bérajánlás számára semmi. Minden érintett fél hátrítgat, a melós meg szenved. A megélhetés egyre többre kerül, a bérek meg lényegében befagytak, az életszínvonal fokozatosan romlik, a megélhetési minimum meg folyamatosan felfelé kúszik.

PEST MEGYÉBEN TŰZŐ NAPON IS FOLYIK A MUNKA

Nagy Sándor, a Pest megye 1-es régió elnöke a nagyszerű, közösségépítő gulyásfőzések mellett nagy szórólapozásokat is szervez.

Legutóbb a váci Szent István téren dolgozott a népes csapat.

Részt vettek a helyiek, Cseresznye András, Toman Gyuláné, ifj. Árvai János, Seres Valéria, és besegített Munkás Gyula Budapestről. Fogarasi Zsuzsanna nagy-budapesti elnök már a következő kitelepülést tervezte a Béke-szobornál, ahol érdeklődő emberek olvasták a Szabadság régebbi és újabb számait.

Aktivistáink nem álltak meg az utcán. Bekopogtak a zöldséges boltba és a pékségbe is. Mindenhol szívesen fogadták a Munkáspárt hetilapját.

Kohl Antalék házról-házra járva terjesztették a munkáspárti szórólapot Pilisen. Ez az első lépcső, hiszen van munka bőven a településen.

A Pest megyei aktivisták komolyan veszik a 2014-es választásokra való felkészülést, és minden erejükkel szántják a talajt, mely néhol bizony parlag. De nem sokáig!

Ezt csak az érti, aki ennek a szenvedője. summával távoztak a minapi bérfizetésekor.
A kormány megbízottak eközben szép Persze, csak azért, hogy ne éhezzenek. ■

EMLÉKEZZÜNK VÉRZŐ GYÖKEREINKRE!

1514. JÚLIUSÁBAN BUKOTT EL A DÓZSA-FELKELES

1514. július 15-én húszezer fős seregével Szapolyai János Temesvárra érkezik.

Székely Dózsa György serege negyvenezres, melyben főleg székelyek és szerbek harcoltak nagy szívóssággal, de stratégiai hibát vétettek, s bármennyire is szívvel küzdöttek, Szapolyai foglyul ejtette Dózsa Györgyöt és Dózsa Gergelyt is, amittől megzavarodott a sereg.

A harc vad mészárlássá fajult. Szapolyaiék a vezetőket fogták el, a lázadó parasztnak munkaerejére szükségük volt, ezért őket nem gyilkolták meg. A nemesek jószágait elvették, az egyházi személyeket élethosszig tartó fogságra ítélték.

Szinte egyidőben a Dózsa-fivérek elfogásával, július végén, a Tomori Pállal vívott csatában Lőrinc pap is fogságba esett, majd máglyán megégették.

2014-ben emlékezünk a parasztszervezők megégetésének 500. évfordulójára.

Ez a szörnyű esemény meghatározta történelmi tudatunkat, s máig ható erőt ad küzdelmünkhöz, hogy bár fejek hullhatnak porba, de „szellemét a tűz nem éget meg”, s szelleméből mindig táplálkozhatunk, e szellemtől mindig tanácsot kérhetünk, mely elvezet a győzelemig.

Dózsa György nélkül nincsenek forradalmak. Dózsa tüzének csillogó szikrája Gábor Áron, Kossuth Lajos, Petőfi Sándor, a vöröskatonák és mi magunk is. Minden magyar, aki az elvetemült kizsákmányolókat ellen küzdeni mer!

FOGARASI ZSUZSANNA

A KAPITALIZMUS ÁLDOZATAI

POSTÁS HOTEL

Budapest, de talán az ország egyik legkulturáltabb, legkényelmesebb munkás- és diákszállója volt. Az alsó négy szinten irodák, könyvtár és tanulószobák voltak, majd a tizenharmadik emeletig lakószobák. Mindegyikhez külön fürdőszoba tartozott, zuhanyzóval. Ebben az épületben lakhattak a fővárosban dolgozó postai alkalmazottak, de voltak vendégszobák is, ahol megfizethető áron lehetett szállást kapni néhány éjszakára.

Az épületet el akarták adni, meg akarták szüntetni, de 1994-ben a postatiszti iskola egyik hallgatója aláírásgyűjtésbe kezdett, és ennek köszönhetően megakadályozták az épület kiürítését. A lakók „felláztak”, az épület éttermében gyűltek össze majdnem háromezren, ahol a főszervező beszédet mondott, és arra kérte munkatársait, hogy foglalják el az irodákat, ne engedjék be az igazgatóság képviselőit.

A hallgatót később behívták az igazgatóságra, ahol figyelmeztetésben részesítették – akkoriban még nem dolgoztak a tőkés olyan vad módszerekkel, mint ma. Vigyáztak, hogy lehetőleg falakon belül maradjon a szervezkedés híre. Az ingatlan tovább használhatták a dolgozók, de vezetését nem kerülhette el. A tőke módszeresen marta szét a szolidaritás szálait, és egyre kevesebb lakót fogadtak. A csontvázzá fogyasztott közösséget rövid úton utcára tették. Mindenki gondoskodjon magáról...

Végül megszüntették. Ma üresen áll az Üllői úton, mint egy nagy felkiáltójel, mely a jelen embertelenségére figyelmeztet. Közben emberek százezrei laknak méltatlan körülmények között. Még az a szerencse, hogy vannak ablakai, és nem fújja ki a szél a szocializmus kísérteteit a tőkés ijesztgetésére.

De annak is eljön az ideje egyszer!

A KOMMUNISTA MOZGALOM HELYZETE ÉS TÁVLATAI KELET-EURÓPA ORSZÁGAIBAN

A kommunista mozgalom és Kelet-Európa története szorosan összeforrott. 1917-ben innen, pontosabban Oroszországból indult a Nagy Októberi Szocialista Forradalom. Itt születtek meg az első szocialista államok, köztük Szovjet-Oroszország és az 1919-es Magyar Tanácsköztársaság is. Később a térség országai a kommunista pártok vezetésével, a szocializmus építésével érték el 20. századi történelmük legnagyobb sikereit.

1990 után lényegesen megváltozott a térség. Valamennyi országban kapitalista rendszerek váltották fel a szocializmust. Ez alól Belarusz kivételt jelent. Az 1994-es belarusz alkotmány szerint a Belarusz Köztársaság „egységes, demokratikus szociális-jogállam”. A kommunista és munkáspártok mindenütt nagy nehézségekkel küzdenek, de ma is számottevő tényezői Kelet-Európa számos országának.

A 21. század első évtizedében a kelet-európai kommunista mozgalom új fejlődési szakasz előtt áll. A pártok kimerítették a korábbi, szocialista időszakból hozott politikai és személyi tartalékokat, ugyanakkor egyre hatékonyabban alkalmazkodnak a tőkés politikai viszonyokhoz.

A tőkés rendszer jelenlegi mély válsága súlyos következményekkel jár a térség országaira nézve. Növekednek a társadalmi feszültségek. A kelet-európai kommunista és munkáspártok ebben a helyzetben olyan politikai erőként léphetnek fel, amelyek nem csupán a munkások, a dolgozó tömegek számára kínálnak alternatívát, de reális programot adnak az egyes országok nemzeti túlélésére és fejlődésére is.

KIKET NEVEZÜNK KOMMUNISTÁNAK?

Kommunista pártoknak azokat a pártokat nevezzük, amelyek

- a marxizmus-leninizmus ideológiai alapján állnak,
- küzdenek a tőkés rendszer ellen,
- céljuk a szocialista, közösségi társadalom megteremtése,
- elismerik a 20. századi szocialista építés tényét és eredményeit,
- és a világ dolgozóinak internacionalista összefogására törekednek.

A kommunista mozgalom Kelet-Európában is sokszínű, ezért akadnak pártok, amelyek nem teljesen felelnek meg a fenti meghatározásnak. Sőt, esetenként még a kommunista szó definíciója is vita tárgya. De ezeket a különbségeket most zárójelbe tesszük.

Ugyanakkor semmiképpen sem sorolhatóak a kommunista mozgalomba az alábbiak:

- a szociáldemokrata pártok,
- az úgynevezett újbaldal pártjai (baloldali zöldek, humanisták stb.),
- az eurokommunizmus hagyományait követő és a tőkés rendszerrel megegyezést kereső más politikai pártok és szervezetek.

MI KELET-EURÓPA?

Mit jelent Kelet-Európa, milyen országokról is beszélünk? Manapság azok az országok, amelyek az elmúlt két évtizedben csatlakoztak az Európai Unióhoz és a NATO-hoz, nem tekintik

MOSZKVAI TŰNETÉS

magukat kelet-európai országnak. Ebben az értelemben csak Oroszország, Belarusz, Ukrajna és Moldova nevezhető kelet-európainak.

De ne csapjuk be önmagunkat! Az új politikai orientáció nem jelenti a tényleges földrajzi helyzet megváltoztatását és a történelmi kötelek megszűnését. Így a mi szempontunkból az előbbi négy ország mellé oda tehető Észtország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Magyarország, Románia és Bulgária is. 2013 nyarától Horvátország is az EU tagja lett, így annak ellenére, hogy balkáni ország, az európai pártcsalád részeként kell felfogni.

Mostanság divatos lett európai országnak tekinteni olyan országokat is, amelyek valójában nem európaiak. Ezekben az országokban is vannak kommunista pártok, ráadásul számos szállal kötődnek az európai mozgalomhoz. Ilyen értelemben Kelet-Európa részének tekintendő Örményország, Azerbajdzsán és Grúzia is. Egyes értelmezések szerint Kazahsztán is.

A kelet-európai kommunista pártok kategóriájába ennek alapján az alábbi jelentős pártok tartoznak:

EU-tagországok pártjai:

- Észt Kommunista Párt
- Lett Szocialista Párt
- Szocialista Népfrent (Litvánia)
- Lengyel Kommunista Párt
- Cseh és Morvaország Kommunista Pártja
- Szlovák Kommunista Párt
- Magyar Munkáspárt
- Román Kommunista Párt
- Szocialista Szövetség Párt
- Bolgár Kommunista Párt
- Bolgár Kommunisták Pártja
- Horvát Szocialista Munkáspárt

Nem EU-tag kelet-európai országok jelentős pártjai:

- Orosz Föderáció Kommunista Pártja

- Orosz Kommunista Munkáspárt
- Szovjetunió Kommunista Pártja
- Kommunista Pártok Szövetsége –SZKP
- Belarusz Kommunista Párt
- Ukrán Kommunista Párt
- Ukrán Kommunisták Szövetsége
- Moldáv Köztársaság Kommunista Pártja

Az EU-val együttműködő egyéb országok pártjai:

- Örmény Kommunista Párt
- Azerbajdzsán Kommunista Párt
- Azerbajdzsán Kommunista Párt (vezető: Telman Nurullayev)
- Grúz Egységes Kommunista Párt
- Kazah Kommunista Párt

A fenti pártokat általában elismerik a kommunista mozgalom más pártjai, és szerepelnek a solidnet.org közös listán, amely a Nemzetközi Kommunista és Munkáspártok évenkénti Találkozóinak – kölcsönösen elfogadott – részvevőit tartalmazza.

A nemzetközi kommunista mozgalom, és ezen belül a kelet-európai mozgalom mai állapotának jellemzője az, hogy az országok többségében egyidejűleg két, sőt esetenként több kommunista párt is működik.

Ezt látjuk Oroszországban és Ukrajnában is. Az Orosz Föderáció meghatározó kommunista pártja a Gennagyij Zjuganov vezette KPRF. Ugyanakkor léteznek más kommunista szerveződések is, ilyen az Oroszországi Kommunista Munkáspárt, s hasonlóképpen működik a Szovjetunió Kommunista Pártja.

Ukrajnában a legnagyobb erő a Pjotr Szimonyenko vezette Ukrán Kommunista Párt. Ugyanakkor létezik az Ukrán Kommunisták Szövetsége.

Hasonló jelenséget tapasztalni például a Cseh Köztársaságban is. A meghatározó kommunista tényező Cseh és Morvaország Kommunista Pártja. Ugyanakkor működik a Csehszlovák Kommunista Párt is, a korábbi CSKP Politikai Bizottsága ismert tagja, Miroslav Stepan vezetésével.

A különböző pártokat ideológiai, politikai és személyi ellentétek osztják meg. A kisebb pártok általában opportunizmussal, a parlamentarizmus túlbecsülésével, az osztályharc elhanyagolásával vádolják a nagy pártokat. Ez utóbbiak viszont azt vetik a kisebbek szemére, hogy szektás módon bezárkóznak, nem tudnak részt venni a tőkés parlamenti választásokon.

A Szabadság megjelenéséről

Ezúton tájékoztatjuk Kedves Előfizetőinket és A Szabadság-futárokat, hogy a 2013.07.27-i szám technikai okok miatt kimarad. Helyette augusztus 3-i újságunk bővített kiadásban jelenik meg, melyekért augusztus 2-án várjuk A Szabadság-futárokat.

Megértésüket megköszönve:

A Szabadság szerkesztősege

CSEH KOMMUNISTA FIATALOK FELVONULÁSA

A nagy pártokkal szemben fellépő kisebb pártok jellemzője, hogy bírálják az alapvető kommunista pártokat, de nem csatlakoznak a kommunista mozgalommal ellentétes szervezetekhez.

Léteznek más kommunista pártok is, amelyek nem vesznek részt nemzetközi találkozókön, részben azért, mert igen kicsik, részben azért, mert egyes pártok vitatják szerepüket. A KPRF például szoros kapcsolatot tart fenn a Lett Kommunista Párttal (Latvijas Komunistiskā partija) és Litván Kommunista Párttal (Lietuvos komunistų partija), de ezek a pártok nem jelennek meg európai fórumokon.

2010-ben jött létre a Belarusz Dolgozók Kommunista Pártja, amelyet rendszeresen meghív fórumaira a Görög KP és a Belga Munkapárt, de nemzetközi elismerése egyelőre várat magára. E párt, melynek vezetője Leonyid Skolnyikov – eltérően az Igor Karpenko vezette Belarusz Kommunista Párttól - nem működik együtt a jelenlegi belarusz rendszerrel.

Kazahsztánban 2004 óta létezik a Kazah Kommunista Népi Párt, amely 2012-ben 498 788 szavazatot, azaz 7,19 százalékot kapott a parlamenti választásokon. A párt a nemzetközi kommunista mozgalom részének tekinti magát, de a jelenlegi tőkés hatalomhoz fűződő szoros kapcsolatai miatt gyakorlatilag senki nem ismeri el őket a mozgalomban.

Korábban voltak félreértések a 2006-ban létrejött Magyarországi Munkáspárt-2006 jellegét illetően. Ez a párt belpolitikai téren az MSZP mellé állt, külpolitikai téren pedig belépett az Európai Baloldali Pártba. Itt nem egyszerűen a pártok közötti vitákról van szó, hanem az opportunista erők harcáról, amelyet a marxista erők ellen folytatnak. Ma már világos, hogy ez a párt a szociáldemokrata pártok kormányzását, tehát közvetve a kapitalista rendszert támogatja. Ma már a külföldi pártok túlnyomó többsége nem tekinti kommunista pártnak.

Hasonlóképpen egy ideig zavart okozott a Belarusz Kommunista Pártja megítélése. A Szergej Kaljakin vezette párt azonban 2009-ben átalakult az Igazságos Világ - a Belarusz Baloldali Párt nevű szervezetté, és feladta a kommunistaság látszatát is. A párt csatlakozott az Alekszandr Lukasenko elnök ellen fellépő polgári ellenzékhez.

Az említett pártokon kívül szinte minden országban, nagy számban vannak kisebb-nagyobb kommunista vagy magukat kommunistának nevező csoportcsook.

A jövőben sem kizárt új pártok létrejötte, de egyre inkább igény van a kommunista erők koncentrálására és centralizálására.

60 ÉVE GYŐZÖTT A KOREAI NÉP

Ünnepre készül a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság. 60 esztendeje ért véget a koreai háború, vagy ahogyan a KNDK-ban hívják: a haza felszabadításáért vívott háború. A koreai háború a világkapitalizmus nagy kísérlete volt, hogy visszaszorítsák a szocialista országokat.

VÉGE A JAPÁN URALOMNAK, JÖNNEK AZ AMERIKAIK

Egy pillanatra ugorjunk vissza 1945-re, amikor véget ért a második világháború. A koreai nép évtizedek óta küzdött a japánok ellen, akik gyarmatosították Koreát. Korea függetlenségéért többféle politikai erő küzdött. A jobboldali nacionalista erők az USA-ra és a Csang Kaisek vezette kínai polgári erőkre támaszkodtak. A baloldaliak a Szovjetunióra, illetve a Mao Cetung vezette kínai kommunista erőkre. A kérdés nem csak a függetlenség volt, hanem a függetlenség utáni út jellege is.

A kérdést végül a nemzetközi helyzet alakulása döntötte el. A Szovjetunió azt vállalta a nyugati szövetségesekkel szemben, hogy az európai háború befejezése után hadat üzen Japánnak. Így is történt. A szovjet csapatok 1945. augusztusában felszabadították Phenjant és Korea északi részét. A déli részre, élén Szöul városával, az amerikai hadsereg vonult be. A nevezetes 38. szélességi kör mentén Koreát két részre osztották. Az északi rész szovjet, a déli rész amerikai ellenőrzés alá került.

Északon megkezdődött az új, szocialista Korea építése. Kim Irszen 1945-ben tért vissza Koreába, és az új állam fő szervezője lett. 1948-ban lesz a KNDK miniszterelnöke, s a létrejövő Koreai Munkapárt vezetője.

A KNDK népe nem sokáig örülhetett a megszerzett függetlenségnek. Az USA a Szovjetunió és a szocializmus erőinek visszaszorítására kirobbantotta a hidegháborút. A Távol-Keleten az USA tényleges háborút indított Korea északi részének megszerzése érdekében. Az amerikaiak szétbombázták Phenjant. Amerikai adatok szerint a 9 millió lakosú KNDK 1,5 millió polgári lakost és több mint 200 ezer katonát vesztett el a háborúban. A KNDK-t azonban nem törték meg, Korea északi részét nem tudták elfoglalni.

Kim Irszen a koreai háború idején vezette, szervezte, s túlzás nélkül mondható, megszemélyesítette a koreai nép hősi küzdelmét az USA ellen. Ez olyan elismerést és tekintélyt adott

Kim Irszennek, amelyhez hasonlóval Sztálin halála után a szocialista világ egyetlen vezetője sem rendelkezett.

KOREA - SZOCIALISTA ÚTON

Kim Irszen egy kirabolt, lebombázott ország vezetését vállalta. Nem volt nemzeti ipar, hiányoztak a szakemberek. A háború megerősítette Korea megosztottságát. Megkezdődött a harc a szocialista Észak és a tőkés Dél között. Az indulási pozíció a tőkés délnak kedvezett. A KNDK-nak 120 ezer km² terület és 9 millió lakos jutott, Dél-Koreának 100 ezer km², de 20 millió lakos. Északon koncentrált az ércbányászat 90 százaléka, de Délen volt a koreai feldolgozóipar zöme, a gépipar 72 százaléka, a textilipar 85 százaléka. Délen voltak fejlettebb tengeri kikötők is, és a közlekedési hálózat is fejlettebb volt.

A KNDK-t a Szovjetunió, Dél-Koreát az USA és más tőkés országok segítették. Az USA, amely a II. világháború nettó gazdasági haszonélvezője volt, többet tudott adni, mint a háborúban súlyos pusztításokat elszenvedő Szovjetunió. A Szovjetunió jelentős segítséget adott a népi Korea újjáépítéséhez. Egyes adatok szerint 1945-70 között a Szovjetunió 1,3 milliárd dollár segélyt adott a KNDK-nak. Az 1950-es években a Szovjetunió és Kína között jó viszony volt, ami segítette a KNDK megerősödését. Ebben az időben dolgoztak magyar mérnökök és orvosok is a KNDK-ban, és épült fel a Rákosi nevet viselő kórház.

Az USA ugyanebben az időszakban 3,8 milliárd dollár vissza nem térítendő támogatást adott Délnek, és mintegy 3,6 milliárd dollár amerikai tőkét fektettek be.

Az USA kirakatállamnak tekintette Dél-Koreát. Anyagilag támogatták. Elnézték, hogy a koreai tőkésosztály hosszú időn keresztül csak a legdurvább katonai diktatúrákkal tudta hatalmát fenntartani. Pak Csong Hi hatalmát még jóindulattal sem lehetett demokratikusnak nevezni.

A Szovjetunió 1948-ban kivonta az 1945 óta ott lévő csapatait Koreából. A koreai háború befejezése után a KNDK védelmében

résztevő 26 ezer szovjet katona is hazatért. Az USA mind a mai napig mintegy 30 ezer katonát tart Dél-Koreában.

ÖNERŐRE TÁMASZKODVA

A szovjet párt, az SZKP 1956-ban belekezdett a marxizmus-leninizmus több alapvető tételének felülvizsgálatába. Az SZKP a békés egymás mellett élés elvének abszolútizálásával lényegében lemondott a tőkés erők elleni osztályharcról. A Koreai Munkapárt vezetése – hasonlóan a Mao vezette kínai kommunistákhoz - ezzel nem értett egyet. Kim Irszen nemet mondott Nyikita Hruscsovnak, a Szovjetunió akkori vezetőjének Sztálin megítélésében is.

Kim Irszen ilyen körülmények között hirdette meg a szocializmus építésének koreai elméletét, a Juche, azaz az önerőre való támaszkodás elvét. Lényegében azt mondta ki, hogy a koreai nép a marxizmus elmélete alapján, de a koreai viszonyoknak megfelelően építi a szocializmust. Más nem lévén, arra támaszkodnak, ami van, a KNDK anyagi és szellemi forrásaira.

Kim Irszen tanítása vált az 1990-es évek második felétől a Songún-szocializmus, a hadsereg-központú szocializmus alapjává. A Kim Dzsongil nevéhez fűződő elmélet az elmúlt másfél évtizedben a KNDK politikájának alapját képezte.

A két Korea közötti versenyt a KNDK nem nyerte meg, de nem is veszítette el. A népi Korea olyat adott népének, amelyet a tőkés Dél soha nem fog megadni. A tömegek előtt szélesre nyitotta a tanulás, a művelődés kapuit. A gyermekekről való gondoskodást a társadalom középpontjába helyezte.

Megóvta népét a 20. század megannyi rossz dolgától, a kábítószertől, az individualizmustól, a tömeges munkanélküliségtől, a kulturálatlanság terjedő fertőzésétől.

A KNDK állama, amely 1945 után minden előzmény nélkül, szinte a semmiből jött létre, működőképes szervezetté vált. A Koreai Munkapárt szilárdan kézben tartja a társadalmi folyamatokat. A Néphadsereg nem csak katonai feladatokat lát el, de részt vesz az ország építésében, a fiatalok foglalkoztatásában és nevelésében. A koreai politikai rendszer átvészelte a

szocialista világ 1989-90-es összeomlását. Megoldást tudott találni a Kim Irszen 1994-es távozása utáni helyzetre, csakúgy, mint Kim Dzsongil 2011-es halálával bekövetkezett új helyzetre. S, ami a legfontosabb: a koreai ember azt érzi, hogy ha nehezen is, lassan is, egy picivel mindig többet és jobbat kap.

HARC A TŐKÉS VILÁG ELLEN

A koreai párt és állam élére egy fiatal ember, Kim Dzsongun került. Programja azonnal világossá vált: megújítani a KNDK-t, de nem külföldi receptek másolásával, hanem a koreai nép történelmi tapasztalatai alapján, a szocialista rendszer megőrzésével. Kim Dzsongun megújította a koreai politika stílusát.

Az USA látta, hogy a KNDK új vezetése, élén Kim Dzsongun első titkárral megszilárdította a KNDK helyzetét, és a koreai nép is örül a szocializmus sikereinek. Az USA a már régen ismert módszert választotta: szította a háborús feszültséget, hogy megleckéztesse Koreát, megtörje a szocializmus építését. A háborús feszültség kísérlet Kína felé is: meddig hajlandó Kína tűrni az USA ázsiai terjeszkedését és arcátlan támadásait.

A KNDK vezetése felvette a kesztyűt, és kijelentette: a KNDK kész fegyverrel, ha kell atomfegyverrel is megvédeni függetlenségét. A háborúra ezúttal nem került sor. Kína világossá tette, hogy nem engedi a KNDK szocialista rendjét megváltoztatni, a KNDK-t elsöpörni, de nem támogatja azt sem, hogy a KNDK atomfegyverrel rendelkezék.

A koreai nép győzelmének 60. évfordulója alkalmából Thürmer Gyula, a Munkáspárt elnöke levélben köszöntötte Kim Dzsongunt, a Koreai Munkapárt első titkárát.

A Munkáspárt július 23-án, kedden 16 órai kezdettel Magyar-KNDK Baráti Találkozót tart. A rendezvényen részt vesznek a KNDK nagykövetségének képviselői is. A találkozóra mindenkit szívesen látunk.

SPANYOLOK IS VIZSGÁLJÁK NERUDA HALÁLÁNAK OKÁT

Spanyolországban is vizsgálni fogják Pablo Neruda, a negyven éve elhunyt chilei költő földi maradványait, hogy fény derüljön halálának pontos okára.

Három hónappal a chilei költő földi maradványainak exhumálása után Mario Carrozo, az ügyet vizsgáló chilei bíró bejelentette, hogy a Murciai Egyetem törvényszéki orvosszakértői szolgálatának küldik el elemzésre a maradványokból vett mintákat.

Az áprilisban exhumált holttest maradványain a chilei vizsgálatok szerint áttételes prosztata rákbetegség jelei láthatóak. A feltételezett mérgezést azonban nem tudták a helyi szakemberek kizárni. Szövetmintákat küldtek egy amerikai laboratóriumba, hogy tisztázzák a halál okát.

Neruda Isla Negrában lévő sírját bírósági rendelet alapján nyitották fel, hogy kiderüljön, valóban rák következtében halt-e meg a Nobel-díjas költő, vagy a Pinochet-féle puccsot követően méreginjekcióval végeztek vele baloldali kötődése miatt. Santiago de Chilében több mint tíz chilei és külföldi szakértő vizsgálta meg a maradványokat.

Pablo Neruda 1973-ban, a Salvador Allende vezette szociáldemokrata kormány ellen elkövetett katonai államcsíny után alig két héttel halt meg. Halála körülményeinek kivizsgálására a chilei Kommunista Párt (PC) vezetője nyújtott be keresetet több mint másfél éve. A párt – amelyhez Neruda erős szálakkal kötődött – a költő egykori sófőjére és titkárra, Manuel Arayára hivatkozva azt állítja, hogy az író megmérgezték, és nem a rákban halt meg. A költő ügyét 2011 nyarán vették fel arra a listára, amely az emberi jogok megsértésének az igazságszolgáltatás által máig ki nem vizsgált hétszáz esetét tartalmazza.

A SZABADSÁG ÉS MEGBOCSÁTÁS JELKÉPE

NELSON MANDELA 95 ÉVES

Július 18-án töltötte be 95. életévét Nelson Mandela Nobel-békedíjas dél-afrikai politikus, az ország első fekete bőri elnöke.

Rolihlahla („aki bajba sodorja magát”) Mandela az Umtatához közeli Mvezo faluban, a xhosza nép thembu törzsében, törzsfőnöki családban látta meg a napvilágot 1918. július 18-án. Nyugati típusú nevelésben részesült, az iskolában tanárnjétől kapta a Nelson keresztnévet. Felsőfokú tanulmányait a kizárólag feketék számára fenntartott Fort Hare Egyetemen folytatta, itt kezdett politizálni, ami miatt eltanácsolták, s végül a johannesburgi Witwatersrand Egyetemen szerzett jogi diplomát.

1944-ben lépett be a feketék jogaiért küzdő Afrikai Nemzeti Kongresszusba (ANC), 1947-ben a szervezet ifjúsági szövetségének titkáráként szállt szembe a feketék és fehérek elkülönítését a végletekig vivő apartheid rendszerrel. 1952-ben lett az ANC transvaali regionális szervezetének az elnöke, egyben az ANC elnökhelyettese. 1952-ben Oliver Tambóval, az ANC egyik későbbi elnökével együtt nyitotta meg az első fekete ügyvédi irodát Johannesburgban, hogy ezzel is segíteni tudjon az apartheidtörvények által sújtott fekete sorstársainak.

1956 decemberében az ANC más vezetőivel együtt letartóztatták, hazaárulás vádjával perbe fogták – mondván, hogy az országban kommunista felkelést akartak szítani -, de négy évig húzódó per után felmentették társaival együtt. Kiszabadulva már nem látott esélyt a törvényes keretek közötti küzdelemre, úgy látta, hogy harcolni kell a fokozódó elnyomás ellen, ezért illegálisba vonult, és a Nemzet Lándzsája (Umkhonto we Sizwe) néven létrehozta az ANC földalatti katonai szervezetét, amelynek ő lett a parancsnoka. 1962-ben ismét letartóztatták, majd más aktivistákkal együtt, szabotázs- és terrorcselekményben való részvétel vádjával bíróság elé állították. 1964-ben életfogytiglani szabadságvesztésre ítélték, és a Fokváros melletti hírhedt Robben-börtönszigeten tartották fogva.

A börtönből félévente egyszer írhatott levelet és fogadhatott látogatókat. Apró kőcellában lakott, mindennap követ tört, ő mégis visszautasította a politikai megadás fejében többször felkínált amnesztiát. Az apartheidet szankciókkal sújtó nemzetközi közösség nem feledkezett el róla, s a szabadon bocsátását követelő törekvések hatására 1986-ban - még fogolyként - titkos tárgyalásokat kezdett vele a dél-afrikai kormány.

Mandelát 27 évi raboskodás után, 1990. február 11-én szabadon bocsátották, Frederik Willem de Klerk államfő pedig bejelentette, hogy legalizálják az ANC-t, és lépéseket tesznek az apartheid teljes megszüntetésére. Törekvéseikért 1993-ban mindketten Nobel-békedíjat kaptak, az átvételkor Mandela így fogalmazott: „Szerepünk nem több, mint hogy népünk millióinak képviselőjében állunk ma itt. Nekik volt bátorságuk felkelni egy olyan társadalmi rend ellen, amelynek lényege a háború, az erőszak, a fajüldözés, az elnyomás, és amely egy egész nép hanyatlását okozta. Engedjük felvirradni egy új korszak hajnalát”.

Az 1994. évi első szabad választásokkal, amelyet az ANC nyert meg, új korszak köszöntött be a Dél-Afrikai Köztársaságban.

Mandela lett az ország első fekete bőri elnöke, alelnökévé pedig de Klerket választotta. Az ország első embereként a feketék növekvő igényei és a fehérek féltelmeinek leküzdése között kellett egyensúlyoznia.

Az államfői tisztségről 1999-ben köszönt le. Idejét ezután a gyermekjogok védelmének, az írástudatlanság, a szegénység és az AIDS elleni küzdelemnek szentelte. (A politikusok közül elsőként, a tabut megtörve ő hozta nyilvánosságra, hogy fia is a rettegett betegségben halt meg.)

Háromszor nősült, hat gyermeke született. Első felesége, Evelyn Mase nővér, ANC-aktivista volt. Második felesége, Winnie szintén politizált, miközben viharos ügyekbe is keveredett. Mandela 1992-ben különköltözött tőle, s 1998-ban, nyolcvanadik születésnapján feleségül vette Graca Machelt, a balesetben elhunyt mozambiki elnök özvegyét.

Mandela 2004-ben befejezte az aktív politizálást. Utoljára 2010-ben jelent meg a nyilvánosság előtt a dél-afrikai labdarúgó világbajnokság döntőjén. visszavonultan él Qunuban, abban a faluban, ahol a gyermekkorát töltötte. Megrendült egészsége miatt az utóbbi években többször kórházi ápolásra szorult, legutóbb kiújuló tüdőfertőzése miatt 2013. június 8-án szállították kórházba, s azóta is ott kezelik.

Nelson Mandelát az egész világon nagy tisztelet övezi, hazájában szinte szentként, a szabadság és a megbocsátás jelképeként tekintenek rá. Születésnapját az ENSZ 2009-ben nemzetközi Mandela-nappá nyilvánította. Az ő arcképe látható a 2012. novemberében hazájában kibocsátott bankjegysorozaton.

A dél-afrikai politikus életéről szóló, Long Walk to Freedom (Hosszú út a szabadságig) című, önéletrajza által ihletett filmet 2013. novemberében mutatják be a mozikban, Mandelát Idris Elba brit színész alakítja a filmvászonon. ■

KÖNNYGÁZ-TÁMADÁS ISZTAMBULBAN

Ismét könnygázt és vízágyúkat vetett be a rendőrség szombaton Isztambulban, hogy megakadályozza a Taksim tér közelében több száz tüntető eljutását a Gezi parkhoz, a hetek óta tartó kormányellenes tüntetések központjához.

Az AFP francia hírügynökség beszámolója szerint a török rohamrendőrség gumilövedékeket is bevetett a tömeg feloszlására.

Hírügynökségi beszámolók szerint a tiltakozást az építészek és a mérnökök szakszervezeti egyesülése kezdeményezte, hogy hangot adjon elégedetlenségének, mert a hatóságok megfosztották attól a lehetőségtől, hogy hatást gyakoroljon a városépítészeti tervekre.

A tiltakozó kormányellenes jelszavakat kiabáltak, és azt hangsúlyozták: Ez csak a kezdet! A harc folytatódik! A tömeg jelentős része a rendőrség felszólítására

szétoszlott, néhány csoport azonban nem hátrált, így a karhatalom vízágyúkat és könnygázt vetett be ellenük.

Isztambulban május 31-én kezdődtek

a Gezi park átépítése elleni tüntetések, amelyek később kormányellenes megmozdulásokká változtak, és közel 100 török városra áterjedtek. ■

GÖRÖGORSZÁG SZTRÁJKBA LÉPETT

A közszférában tervezett tömeges elbocsátások elleni tiltakozás jegyében általános sztrájkot kezdtek a görögök kedden.

A két legnagyobb görög szakszervezeti szövetség, a mintegy 2,5 millió dolgozót képviselő GSZEE és ADEDI „Emberek vagyunk, nem számok” mottóval hirdetett általános sztrájkot. Az adatok szerint leginkább az államilag foglalkoztatottak csatlakoztak a felhíváshoz.

„Folytatjuk harcunkat a dolgozókat ellehetetlenítő, és a gazdaságot még mélyebb recesszióba taszító politika ellen” – írta közleményében a GSZEE,

hozzátéve, „fellépünk azokkal szemben, akik hibás és zsákutcába vezető döntéseikkel szegénységbe és kétségbeesésbe taszították a görögöket”. A kommunista irányítású PAME szakszervezet is tiltakozásra szólította fel az embereket a népnomorító intézkedésekkel szemben. A tüntetők szerint az ország már nem bír el több megszorítást. „Az embernek az az érzése, hogy Görögország már halott és a keselyűk harcolnak a teteméért” - jellemezte a helyzetet az egyik tüntető a Reuters hírügynökségnek.

Az adóhivatalok zárva voltak, az állami kórházakban csak vészhelyzet esetén kezelték a betegeket, nem jártak a vonatok, és néhány athéni buszvonalon is sztrájkba léptek a dolgozók. A belföldi repülőforgalomban is késésekkel kellett számolni, mivel a légi közlekedésben dolgozók helyi idő szerint 12 és 16 óra között szüneteltették a munkát. A kompok ezzel szemben menetrend szerint közlekedtek, valamint a szállodákat, bankokat, üzleteket, taxikat, villamosokat és metrókat sem érintette a sztrájk.

Az önkormányzati dolgozók már több mint egy hete utcán vannak, és tiltakozásuk egy, a parlament előtti közös tüntetésben fog kicsúcsosodni.

Az államcsőd szélére került Görögországot kimentő nemzetközi hitelezők elvárásaival összhangban az athéni parlament szerdán szavaz a következő megszorító csomagról, amelynek következtében tanárok, rendőrök és önkormányzati dolgozók veszíthetik el a munkájukat. A tervek szerint 2013 végéig a 6-700 ezer állami alkalmazottból négyezret bocsátanak el, és 12 500 dolgozó munkaviszonyában következik be egyéb változás. Görögországban a munkanélküliségi ráta csaknem 27 százalék. ■

ÉRDEK MINDENNEK FELETT

Újabb tárgyalási fordulót tartott az MSZP és az Együtt-PM vezetése. Megállapodtak a közös programról, amelyben minden szépet és jót ígérnek. Nem esik szó viszont arról, hogy milyen terheket kapnának a multik, maradna-e a rezsicsökkentés és a bankadó. Hallgat a két párt arról is, hogy akar-e újabb hitelt felvenni az IMF-től, és miképp képzei el Magyarország afganisztáni szerepvállalását. Egy szó sincs a százmillió fölötti vagyonok megadóztatásáról, állami munkahelyteremtésről és lakásépítésről. Nem sikerült

megalkudni Mesterháznak és Bajnainak arról sem, hogy ki lesz a miniszterelnök-jelöltjük, melyik körzetben ki indít jelöltet, és egyáltalán lesz-e közös lista. A magát baloldalinak hazudó MSZP és a liberálisok csak abban értenek egyet, hogy négy szűkös év elteltével ismét rendelkezni akarnak az állami pénzek fölött. Na meg még egy dologban ért egyet Gyurcsány Ferenc, a DK elnöke, Mesterházy Attila és Bajnai Gordon: abban, hogy a titkosszolgálatokat párt- és magáncélra felhasználó Szilvássy György ártatlan...

Foró: Soós Lajos, MTH

A Magyar Kommunista Munkáspárt központi politikai lapja. Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Felelős szerkesztő: Fogarasi Zsuzsanna

Szerkesztőség: 1082 Budapest, Baross utca 61.; telefon: (1) 787-8621; telefax: (1) 780-8306 .

A Szabadság e-mail címe: info@aszabadsag.hu; internetcím: www.aszabadsag.hu

Kiadja: a Munkáspárt, a kiadásért felelős: Thürmer Gyula, elnök. ISSN 0865-5146

A Szabadság a Munkáspárt központjában és alapszervezeteinél megrendelhető.